

A szövetségi kormány miniszteri

tervezete

Tizenötödik rendelet a termékbiztonsági törvényről

(Az égi lámpások behozatalának, forgalomba hozatalának és forgalmazásának tilalmáról szóló rendelet – 15. ProdSV)

A. Probléma és célkitűzés

A rendelet magában foglalja a pilóta nélküli ballonszerű repülő lámpatesteket, amelyek nyílt tűzön keresztül forró levegőt termelnek, és szabadon és ellenőrizetlenül repülnek. Ennek eredményeként jelentős kockázatot jelentenek az emberi testre és életre, valamint a jelentős értékű állatokra, növényekre és anyagi javakra.

Ezeket a repülő lámpatesteket kereskedelmi forgalomban kívánságlámpáknak, égi lámpásoknak vagy szerencsehozó léggömböknek nevezik. A következőkben égi lámpásoknak fogjuk nevezni őket. Lényegében egy könnyű anyagból (például selyempapírból) készült, kifordított zacskóból, egy (fából vagy fémből készült) gyűrűből, amely az alsó nyílást szétfeszíti, és egy, a gyűrű közepére erősített égőből (például szárazszeszt használnak tüzelőanyagként) áll. Meggyújtás után az égi lámpások ellenőrizhetetlenül emelkednek, mivel nem lehet őket irányítani. Néha eléri az 500 méteres magasságot, és a szélertől függően a kiindulási ponttól akár több kilométerre is repülhetnek. Az égési idő 5 és 20 perc között van. Az égi lámpások különböző méretekben kaphatók. A legnagyobb példányok méretei akár két méter magasak és egy méter átmérőjűek. Amikor az üzemanyag elfogy, az égi lámpás a földre hull. Előfordulhat, hogy az égi lámpás még mindig ég (BR-Drs. 816/09, 21. o.).

Az égi lámpásokból eredő veszélyek miatt a német Bundestag petíciós bizottsága (Pet 1-19-09-712-029156; BT-Drs. 19/24705; BT-Drs. 20/2200, 41. o.) támogatja azt a petíciót, amely szintén be kívánja tiltani az égi lámpások forgalomba hozatalát. A petíciót a Krefeld állatkertben történt tűz váltotta ki, amely több mint 50 állatot ölt meg. Bár a szövetségi államok 2009 óta a veszélymegelőzési jogszabályoknak megfelelően tiltó rendelkezéseket hoztak a lámpások használatára vonatkozóan, a szövetségi kormány szükségesnek tartja a nyílt tűzforrással, mint felhajtóerővel és az ellenőrzés lehetősége nélkül működő égi lámpások forgalomba hozatalának és rendelkezésre bocsátásának betiltását. Jelenleg az égi lámpások könnyen megvásárolhatók az online boltokban. A felhasználási tilalomra a kereskedők gyakran nem hívják fel kellőképpen a figyelmet. Ezenkívül a végfelhasználók gyakran feltételezik, hogy ha a vásárlás megengedett, akkor a használat is megengedett. Egy olyan sűrűn lakott országban, mint a Német Szövetségi Köztársaság, ezek az égi lámpások jelentős potenciális veszélyt jelentenek tüzek és a földközeli légi forgalom akadályozása formájában.

A német Bundestag jóváhagyta a Petíciós Bizottság állásfoglalási ajánlását (lásd a 705 számú általános áttekintés 1. sorszámát – 19/24705. sz. dokumentum); Plenáris ülés jegyzőkönyve 19/199, 27072. o.). Ezt a petíciót elküldték a szövetségi kormánynak és a tartományi parlamenteknek, hogy vizsgálják felül a petíció végrehajtását, és keressék a helyzet orvoslásának lehetőségeit.

B. Megoldás

A termékbiztonsági törvény alapján rendeletet adnak ki, amely megtiltja az égi lámpások Németországba történő behozatalát, németországi forgalomba hozatalát és a német piacon való forgalmazását. Így megszűnik a korábbi ellentmondásos jogi helyzet: egyrészt a jogszerű rendelkezés és beszerzés, másrészt a jogellenes használat. Ez megakadályozza az emberek, állatok és növények testét és életét, valamint a jelentős értékű anyagi javakat érintő jelentős kockázatokat.

C. Alternatívák

Nincsenek.

D. Költségvetési kiadások a megfelelési költségek kivételével

A rendelet végrehajtása miatt a szövetségi kormánynak, a tartományi kormányoknak és az önkormányzatoknak nincsenek költségei.

E. Megfelelési költségek

E.1. A polgárokat terhelő megfelelési költségek

A polgárok számára semmilyen megfelelési teher nem keletkezik, nem módosul, és nem is szűnik meg.

E.2. A vállalkozások megfelelési költségei

A vállalkozásokat nem terhiliik megfelelési költségek.

Ebből a tájékoztatási kötelezettségből eredő bürokrácia költségei

E tájékoztatási kötelezettségekből nem merülnek fel adminisztratív költségek.

E.3. A hatóságok megfelelési költségei

A kormányzati szervek nem viselnek megfelelési költségeket. Erre a termékbiztonsági törvény 25. § (2) bekezdése vonatkozik.

F. További költségek

A törvény várhatóan nem lesz hatással a kiskereskedelmi árakra, az árszintre és különösen a fogyasztói árszintre.

A szövetségi kormány miniszteri tervezet

15. Rendelet a termékbiztonságról szóló törvényről

(Az égi lámpások behozatalának, forgalomba hozatalának és forgalmazásának tilalmáról szóló rendelet – 15. ProdSV)

Kelt: ...

A 2021. július 27-i termékbiztonsági törvény (Szövetségi Jogi Közlöny I., 3146. o., 3147. o.) 8. §-ának (2) bekezdése alapján a szövetségi kormány a következőket rendeli el:

1. §

Hatály

Ez a rendelet tiltja az égi lámpások behozatalát, forgalomba hozatalát és rendelkezésre bocsátását a német piacon.

2. §

Definíció

(1) Az égi lámpások e Rendelet alkalmazásában pilóta nélküli léggömbyszerű repülő lámpások,

1. Amelyekben a felhajtóerőt egy nyílt tűzforrás generálja, és
2. Amelyek szabadon repülnek, és nincs lehetőség az irányításukra.

A tűzforrásként felhasznált tüzelőanyag lehet szilárd, folyékony vagy gáznemű.

(2) Az églámpák egyéb elnevezései, mint például a kívánságlámpás vagy szerencselámpás, nem érintik e rendelet 3. §-át.

3. §

A behozatal, a forgalomba hozatal és a forgalmazás tilalma

(3) Tilos az égi lámpások behozatala, forgalomba hozatala és forgalmazása a német piacon.

(4) Amennyiben az égi lámpást online vagy a távértékesítés bármely más formáján keresztül kínálják eladásra, az égi lámpást a német piacon elérhetővé tenni kell tekinteni, ha az ajánlat a végfelhasználóknak szól. Az értékesítési ajánlat végfelhasználóknak szólónak minősül, ha az érintett gazdasági szereplő az égi lámpák forgalomba hozatalával vagy rendelkezésre bocsátásával kapcsolatos tevékenységét bármilyen módon a Németországi Szövetségi Köztársaságra irányítja.

4. §

Közigazgatási szabálysértések és bűncselekmények

(5) A termékbiztonságról szóló törvény 28. § (1) bekezdés 7. pontjának a) alpontja szerinti közigazgatási szabálysértést követ el, aki szándékosan vagy gondatlanságból a 3. § (1) bekezdésébe ütközően égi lámpást hoz be, hoz forgalomba vagy tesz hozzáférhetővé a piacon.

(6) Aki az (1) bekezdésben említett szándékos cselekményt ismételten és kitartóan elköveti, vagy ilyen szándékos cselekménnyel más életét, egészségét vagy idegen jelentős értékű vagyontárgyat veszélyeztet, a termékbiztonságról szóló törvény 29. §-a alapján büntetőeljárás alá vonható.

5. §

Hatálybalépés

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Jóváhagyta a Szövetségi Tanács.

Indokolás

A. Általános rész

I. A rendelkezések célja és szükségessége

Az égi lámpások használatukkor nagy kockázatot jelentenek. Fennáll a tűz veszélye a lámpás felszálláskor történő meggyújtása miatt, így a környező személyek is veszélybe kerülhetnek. Éghet a levegőben és nekiütközhet valaminek égés közben. Egyéb tűzveszélyt okozhat a felhajtóerő elvesztése (pl. szivárgó ballonburok miatt), akadályba (pl. fák, épületek) való belerepülés, szabályos égési állapotba kerülés; e tekintetben: Frankfurt a.M. tartományi felsőbbíróság, 2015. július 24-i – 24 U 108/14. sz. ítélete; Saarbrücken tartományi felsőbbíróság, 2015. 11. 25-i – 1 U 437/12. sz. ítélete; Koblenz tartományi felsőbbíróság, 2015. október 15-i 6 U 923/14. sz. ítélete, vagy amelyet a „szabályos” leszállást követően izzó maradványok okoznak (a továbbiakban: Jörg Teumer/Sina Stamm, Repülő gyújtogatók – Felelősségi kockázatok az „Égi lámpások” használatában, VersR 2009, 1036; vö. a balesetekkel kapcsolatban: Düsseldorf-i közigazgatási bíróság, 2009.3.5. – 6 K 5937/07. sz. ítélete. A BVerwG (Szövetségi Közigazgatási Bíróság) 2017. október 25-i ítéletében (6 C 44/16. sz. ügy) egyértelművé tette, hogy a ballonszerű repülőlámpák esetében minél jelentősebb a veszélyeztetett jogi vagyoni, és minél nagyobb a kár esetén várhatóan bekövetkező kárveszély, annál alacsonyabb követelményeket kell támasztani a tényleges megállapításokkal szemben az absztrakt kockázati prognózisban. Mindenesetre a kár bekövetkezése tipikus kockázatának jelentősen meg kell haladnia az általános életveszélyt. Az égi lámpások jelentős tűzveszélyt jelentenek, amely meghaladja az általános életveszélyt a lámpák kialakítása és a felhasznált anyagok miatt. Egyrészt a tűzforrás nyitott, másrészt nincs óvintézkedés a tűz gyúlékony tárgyakra való áttérjedése ellen. Emiatt nagy a tűzveszély, ha a nyílt tűzforrással ellátott égi lámpások gyúlékony tárgyakhoz ütköznek. Ez a tűzveszély nem kezelhető, mert a repülés útvonalát nem lehet megbízhatóan megjósolni. Az égi lámpásokat nem lehet kormányozni, így a kitérő manőverek lehetetlenek. A felemelkedés után teljesen ki vannak téve a szélnek és az időjárásnak. A repülés időtartama, magassága és útvonala döntően függ a szélviszonyoktól. A repülés menete kiszámíthatatlan, különösen azért, mert ezek a ballonszerű repülő tárgyak elérhetik akár az 500 méteres magasságot és akár 20 percig is repülhetnek (BR-Drs. 816/09, 21. o.). Tűz esetén a tűz gyakran akadálytalanul terjedhet, mert az égi lámpásokat a kívánt fényhatás elérése érdekében este és éjszaka bocsátják útjukra, majd veszélyeztetik az embereket, az állatokat és a jelentős anyagi értékeket azokban az időkhöz, amikor az emberek alszanak, vagy amikor a munka- és üzlethelyiségekben és egyéb létesítményekben éppen nem dolgoznak az emberek.

A földközeli légi közlekedést is akadályozhatja, illetve irritálhatja az autósokat és más közlekedőket. A légi közlekedési rendelet 19. §-a (1) bekezdése 2. pontjának b) alpontja a földközeli légi forgalom veszélyeinek elhárítására is szolgál, ami engedélyhez köti az égi lámpások felemelkedését a repülőtér közelében.

(vö. a légi közlekedéssel kapcsolatban: A német légiforgalmi irányító „Infoblatt Skylaternen”:

https://ais.dfs.de/pilotservice/bnl/leisure/skylantern/pdf/infoblatt_fluglaternen_de.pdf and balloon & lanterns FAQ).

Természetesen különösen nagy a kockázata annak, ha az égi lámpásokat száraz időben vagy hosszú ideig tartó hőség (erdőtűz veszélye) után használják. Ezenkívül újra és újra tömeges rajtokat tartottak. Pirotechnikai termékek esetében általában megfigyelhető a

rakéta irányvesztése és lezuhanása. Mivel a pilóta nélküli ballonszerű rakéták sokkal szélesebb hatótávolsággal rendelkeznek, ez itt nem lehetséges.

Az égi lámpások általános veszélyét számos ismert káresemény bizonyítja, legutóbb a Krefeldi Állatkertben, a 2019/2020-as év fordulóján. Több mint 50 majom, replülő róka és madár veszítette életét.

2009-ben pünkösd vasárnapján volt egy haláleset; a tüzesetek által okozott épületkárok rendszeresen súlyosak voltak.

Annak ellenére, hogy minden szövetségi államban betiltották a használatot, 2019 szilveszterén súlyos tüzeset történt a Krefeldi Állatkertben. Az ilyen eseményeket az égi lámpások forgalomba hozatalának és rendelkezésre bocsátásának megtiltásával kívánják megakadályozni.

II. A tervezet lényegi tartalma

A német piacon tilos a pilóta nélküli ballonszerű repülőlámpák (égi lámpások) behozatala, forgalomba hozatala és forgalmazása. Ez megakadályozza az emberek és állatok testét és életét fenyegető jelentős kockázatokat.

III. Alternatívák

Nincsenek.

IV. Szabályozási hatáskör

A rendelet hatásköre a termékbiztonsági törvény 8. § (2) bekezdéséből ered.

V. Összeegyeztethetőség az Európai Unió jogával és a nemzetközi szerződésekkel

Ez a rendelet összeegyeztethető az Európai Unió jogával. A rendelet megtiltja a léggömbyszerű repülő lámpák és világítóeszközök behozatalát, forgalomba hozatalát és hozzáférhetővé tételét, és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó műszaki szabályok és szabályok terén a tájékoztatási eljárás megállapításáról szóló, 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 241., 2025.9.17., 1. oldal) értelmében termékkel kapcsolatos műszaki előírásként került bejelentésre. A rendelet összeegyeztethető a Németországi Szövetségi Köztársaság által kötött nemzetközi szerződésekkel.

VI. A jogszabályok következményei

1. Jogi és adminisztratív egyszerűsítés

A rendelet nem ír elő jogalkotási vagy adminisztratív egyszerűsítést.

2. Fenntarthatósági szempontok

A rendelet nem érinti a fenntarthatósági szempontokat.

3. Költségvetési kiadások megfelelési költségek nélkül

Nincsenek.

4. Megfelelési költségek

4.1. A polgárokat terhelő végrehajtási ráfordítások

A polgárok számára nincsenek megfelelési költségek.

4.2. Megfelelési költségek a gazdaságban

A vállalkozásokat nem terhili megfelelési költségek.

4.3. A hatóságok megfelelési költségei

A szövetségi kormány, a szövetségi államok és az önkormányzatok számára nincsenek megfelelési költségek. Erre már kiterjed a termékbiztonsági törvény 25. § (2) bekezdése.

5. További költségek

Az árszintre, különösen a fogyasztói árakra gyakorolt hatás nem várható.

6. A jogszabály további következményei

A fogyasztókra nézve a szabályozásnak nincs kihatása. Nem lesz nemi és demográfiai hatás, illetve az egyenlő életkörülmények fenntartására és előmozdítására gyakorolt hatás.

VII. Időbeli korlátozás; Értékelés

E rendelet időbeli korlátozását vagy értékelését nem tervezik, mivel a nyílt tűzforrással rendelkező, szabadon repülő égi lámpások magas kockázata ellen a jövőben nem lehet más módon fellépni, mint a tilalom révén.

B. Különleges rész

Az 1. § tekintetében (Hatály)

A rendelkezés meghatározza az alkalmazási kört.

A 2. § tekintetében (Fogalommeghatározások)

Az (1) bekezdés tekintetében

Az égi lámpások „ballonszerű” alakjának leírása magában foglalja az égi lámpások külső héjának más geometriai formáit is. Amennyiben a vezérlési lehetőséggel (például zsinórral) ellátott égős lámpát például dísz tárgyként használják, biztosítani kell, hogy ez a vezérlési lehetőség szakadásbiztos és tűzálló legyen a vezérlés elvesztésének megakadályozása érdekében. A vezérlőelemnek már a forgalomba hozatalkor állandóan csatlakoztatva kell lennie az égi lámpához, oly módon, hogy rendeltetésszerű vagy előrelátható használat esetén ne váljon le és ne szakadjon le.

A (2) bekezdés tekintetében

Az égi lámpásokat többek között kívánságlámpásoknak, égi léggömböknek, Kong-Ming lámpásoknak, szerencselámpásoknak, papírlámpásoknak, repülő lámpásoknak vagy szerencsehozó léggömböknek is nevezik. Az égi lámpás másik elnevezése nem érinti a behozatal, a forgalomba hozatal és a német piacon való forgalmazás tilalmát.

A § 3 tekintetében (A behozatal, a forgalomba hozatal és a forgalmazás tilalma)

Az (1) bekezdés tekintetében

A rendelkezés a termékbiztonsági törvény 2. §-ának (9) bekezdése szerinti behozatali tilalmat, a termékbiztonsági törvény 2. §-ának (16) bekezdése szerinti forgalomba hozatalt és a termékbiztonsági törvény 2. §-ának (4) bekezdése szerinti forgalmazást szabályozza, valamint a használatra kész égi lámpások német piacon történő rendelkezésre bocsátását.

A (2) bekezdés tekintetében

A (2) bekezdés a távértékesítésnek az (EU) 2019/1020 rendelet 6. cikkében szereplő fogalom meghatározására hivatkozik. Az (EU) 2019/1020 rendelet 6. cikke a végfelhasználóknak nyújtott ajánlatra összpontosít. Az (EU) 2019/1020 rendelet 3. cikkének 21. pontja szerint „minden olyan, az Unióban lakóhellyel rendelkező vagy letelepedett természetes vagy jogi személy, aki vagy amely számára a terméket kereskedelmi, üzleti, kézműipari vagy szakmai tevékenysége keretében fogyasztóként, vagy kereskedelmi vagy szakmai tevékenysége során szakmai végfelhasználóként forgalmazzák”. Ez a meghatározás a termékbiztonsági törvény hatálya alá tartozó termékekre is vonatkozik a piacfelügyeletről szóló törvény 2. §-ának 2. mondata révén, és szélesebb körű, mint a fogyasztó fogalma. A megfogalmazás biztosítja, hogy az ajánlatot ne lehessen a végfelhasználóknak címezni. Emellett a termékbiztonsági törvény 8. § (2) bekezdésében foglalt engedélyezési alap nem csak a fogyasztási cikkekre, hanem általában a termékekre is összpontosít.

A § 4 tekintetében (szabálysértések és bűncselekmények)

A rendelet szabályozza a szabálysértéseket és a bűncselekményeket.

Az § 5 tekintetében (Hatálybalépés)

Ez a rendelkezés szabályozza a rendelet hatálybalépését.